

Derneğin temizlik işleri nedeniyle ödediği ücretlerden tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-120[94-11/7]-709
Tarih	09.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-120[94-11/7]-709 09/09/2011

Konu : Derneğin temizlik işleri nedeniyle ödediği ücretlerden tevkifat yapıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; kurumlar vergisinden muaf olan derneğiniz tarafından, belirli aralıklarla dışarıdan temizlikçi tutularak derneğinizin temizlik işlerinin yaptırıldığı belirtilerek, temizlik işlerini yapan kişiye yapılacak ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanacakları da maddede bentler halinde sayılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının birinci bendinde, "Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir işyeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit işyerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o işyerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç.)," ikinci bendinde, "Bir işyeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabı" hükmü yer almakta olup, maddenin mülga ikinci fıkrasından sonra gelen üçüncü fıkrasında, ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usûlde Gelir Vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacakları açıklanmış, son fıkrasında da "Bu muaflığın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur." denilmiştir.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 61 inci maddesinde "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasatazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar ile tevkifata tabi tutulacak ödemeler belirtilmiş, 13 numaralı bendinde esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden (2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca);

...

d) Diğer hizmet alımları (a, b ve c alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılabilmesi hali de bu kapsamdadır) için % 10,

oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, derneğin temizlik işinin;

- Bir hizmet sözleşmesine dayalı olarak işçi-işveren ilişkisi doğuracak şekilde yaptırılması halinde, yapılan ödemelerin ücret kabul edilerek Gelir Vergisi Kanununun 61, 63 ,94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre vergilendirilmesi,

- Esnaf muaflığı kapsamında faaliyette bulunanlara yaptırılması halinde, bunlara yapılan ödemeler üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94/13-d maddesi gereğince, %10 oranında vergi tevkifatı yapılması,

- Esnaf muaflığından yararlanmayan ve vergi mükellefiyeti bulunmayanlara (başka bir ifade ile temizlik işini mutat meslek halinde ifa etmeksizin bir defaya mahsus alarak yapanlara) yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatının yapılmaması,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026